

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164

Felolós szerkesztő:
DR. KNÉY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékre negyedévre 8

Kereskedelmi mérleg és fizetési mérleg.

Gazdasági helyzetünket a külfölddel szemben két szám fejezi ki. Az egyik a kereskedelmi, a másik a fizetési mérleg egyenlege. A kereskedelmi mérleg egyenlegét megkapjuk, ha az árukitétel és az árubehozatali végösszegeit állítjuk szembe egymással. Ez mutatja meg, hogy a nemzetközi árucseré végeredményben haszonnal, vagy veszteséggel záródott az országra nézve. Bármennyire fontos ennek megállapítása, egymagában a kereskedelmi mérleg nem nyújt képet valamely ország és a külföld közötti gazdasági viszonyról. A kép csak akkor teljes, ha figyelembe vesszük a kölcsönös tőketartozásokat, kamatterheket, az áruforgalomból eredő tartozásokat és követeléseket, az idegenforgalom aktív és passzív tételeit, szóval felállítjuk az ország fizetési mérlegét.

Éveken keresztül minden okunk megvolt, hogy aggodalommal szemléljük kereskedelmi mérlegünk fokozatos megromlását. Azok a többletösszegek, amelyekkel árukért fizettünk a külföldnek, ijesztő mértékben növekedtek és 1928-ban behozatalunk 370 millió pengővel multa felül a kivittet. 1929-ben ez a behozatali többlet váratlanul lecsökkent 23 millióra. Az idei első fél év ideiglenes statisztikai adatai szerint kiviteink már valamivel meghaladják a behozatalt. Ha tehát csak a kereskedelmi mérleg alapján akarnánk elbírálni gazdasági helyzetünket, akkor azt kellene mondanunk, hogy a viszonyok kedvezőre fordultak. Megszűnt nálunk az az állapot, amely állandó panasz tárgya az összes agrár államokban. Az idegen ipar nem használ ki bennünket, hiszen mi többet viszünk ki külföldre, mint amennyit behozunk.

Ismételjük, hogy ez a tétel igaz lenne, ha csak a kereskedelmi mérleget kellene figyelembe vennünk és igaz volna, ha magának a kereskedelmi mérlegnek megjavulásában is nem mutatkoznának aggasztó körülmények. Pedig ilyenek bőségesen vannak. Az etiológiát már a múlt esztendőben nemcsak a kivitelnek az emelkedése, hanem azt igen nagy mértékben a behozatal lecsökkentése idézte elő. Egy év alatt 130 millió pengővel csökkent behozatalunk. Aligha tételvezethetjük fel, hogy ezt a 130 millió pengő értéket, melynek túlnyomó része az iparra esett, a hazai ipar állította volna elő. A korlátozott kapacitással dolgozó gyáripari és kisipari üzemek és a forgalom nélküli boltok nem ezt bizonyítják. A logikai következtetés mára utal. A válság következtében az általános leszegényedés van az egész vonalon és ekkora, sőt még nagyobb összeget tesz ki a szükségletek kényszerű megszorításának mérve, amely a vevőket a vásárlástól való tartózkodásra készítette. Bármennyire örvendetes tehát önmagában, hogy javul kereskedelmi mérlegünk, ez esetben ez elszegényedésünknek egyik bizonyítéka.

Más képet kapunk, ha felállítjuk a

fizetési mérleget is. A központi statisztikai hivatal közlönye most tartalmazza a fizetési mérlegnek 1929. évi adatait. Mit mutatnak ezek az adatok? Azt, hogy kereskedelmi mérlegünk megjavulása mellett is a múlt esztendőben keresztszámban még mindig 173 millió pengőt tett ki fizetési mérlegünknek a passzívuma. Ebben az összegben legjelentősebb ártel gyanánt szerepel az a 157 millió kamatterhe, amelyet az idegenben felvett kölcsönök után fizetnünk kellett. Ehhez járul még az idegenforgalomnak 41 millió és a külkereskedelmi mérlegnek 23 millió passzívuma. Aktív tételünk ezzel szemben a fizetési mérlegben egyetlenegy állott: az az összeg, amelyet kívándorlónk küldtek haza Magyarországra. Ezek a tételek adják a fizetési mérleg 173 millió passzívumát.

Csekélyebb mértékben ugyan, de

vettünk fel a múlt évben új külföldi kölcsönöket is. Ezek hozzászámításával a statisztikai hivatal kimutatása szerint a múlt évben eladósodásunk a nem 173, hanem 208 millióval növekedett. Az állandóan passzív fizetési mérleg hozza magával, hogy adósságainkat csak adóssággal tudjuk fizetni és az eladósodás irányzata felfelé emelkedő vonalat mutat.

Van-e remény arra, hogy ebből a gazdasági dilemmából, amely az ország állandó vérvetést jelent, kiszabaduljunk? Azzal tisztában kell lennünk, hogy elszegényedésünk és tőkeszegényedésünk mellett a külföldi tőkeszervezetek igénybevételét nem nélkülözhetjük. E megállapítás keretén belül azonban döntő fontosságú, hogy bármely kölcsön, amelyet felvesszünk, csak produktív célokat szolgáljon és emberi számítás szerint termékeny-

gének százalékos kifejezése magasabb legyen, mint a kamatterhe, amelyet érte vállaltunk. A másik követelmény mezőgazdaságunk intenzívítésének állandó fokozása és iparunk céltudatos fejlesztése. A gazdasági elzárkózás politikája nem lehet ugyan ideálunk, mert a természetes árucseré megkötés nem haszna az egyetemes gazdasági életnek, de ha nálunk nagyobb, gazdagabb és hatalmasabb államok így cselekszenek, nem vonhatjuk ki magunkat a világgazdasági irányzat alól. Arra kell törekednünk, hogy mindennel, amivel csak lehet, ellássuk magunkat. Ha az elzárkózás vámpolitikájának és az áruforgalmat megnehezítő kereskedelmi szerződéseknak mai korszakában csak rések maradnak, ahol idegenbe juthatunk, a belterjes gazdasági politika kiépítésére kell koncentrálnunk minden erőnket.

A kormány megállapította a vám-örlési díjakat.

A rendelet nyolc nap múlva lép életbe.

A kormány a hivatalos lap vasárnapi számában tette közzé egyes gabonafajta vám-örlési díjának megállapításáról szóló rendeletét, amely a kihirdetéstől számított nyolc nap múlva lép életbe. A rendelet szerint a vám-örléssel foglalkozó malom az örlési végett bevitt gabonaörlésnél természetben nem szedhet nagyobb örlési díjat, mint amennyit az év márciusában átlagosan szedett. Ezentúl a malom örlési díj fejében annyit szedhet, amennyit a legközelebb fekvő természetben örlést végző malom 1930. márciusában átlagosan szedett. A szedhető díj azonban nem haladhatja meg örlés esetében a búzáé a 12, porlás címén 2, összesen 14 százalékot, kétszeresen a 13, porlás címén 2, összesen 15 százalékot, rozsnál a 15, porlás címén 2, összesen 17 százalékot, darálás esetében pedig bevitt nem tisztított mennyiség 8, porlás 1, összesen 9 százalékot.

Amennyiben a malom kimutatja, hogy az üzemköltségek emelkedése, vagy a gabonaárak esése, vagy egyéb jelentős körülmény folytán a márciusi átlagos örlési díjak mellett az üzem nem tartható fenn, az örlési díjat az iparfelügyelő és az illetékes vármegyei molnárszövetség meghallgatása után a törvényhatóság első tisztviselője állapítja meg. Örlési díj címén azonban nem állapíthat meg az előbb felsoroltaknál nagyobb díjakat. Az örletető kifejezett kívánságára az örlési díj pénzben is számítható. Ebben az esetben a porlási százalékon felül örlési díj fejében olyan összeg számítható, amely a gabona helyi árát figyelembe véve megfelel az örlési díj címén természetben levonható gabona értékének.

A bajai malomtulajdonosok nagy elkeseredéssel fogadják a vám kormányhatósági maximálását. A molnárszövetség részéről a következő információt kaptuk:

— A molnárság már-már remény-

kedett, hogy a kormány az augusztus 12-iki nagygyűlés után a rendelettervezetet eljuttatja. Erre meg is volt az alap, mert a gabonatorvény életbelépése óta újabb és igen jelentős árzuhanások voltak búzában és rozsnban. Annál nagyobb elkeseredésre ad okot, hogy most, amikor a gyűlés óta csakugyan három pengővel olcsóbb a gabona, a kormány ennek ellenére sem állapított meg magasabb örlési díjakat.

— Már az augusztus 12-i molnárgyűlésen is mérhetetlen elkeseredéssel

követelte ezer megjelent molnár, hogy közös elhatározással minden vámmalom szüntesse be üzemét és így fejezze ki tiltakozását a készülő kormánytervezet ellen, amely nem ad akkora munkadíjat, amely a malom önköltségét fedezné. Természetesen az örlési díjak az olcsóbbá lett gabonánál még kisebbek, tehát a vámmalom tönkretartását még gyorsabb tempóban fokozták. Mi legkomolyabban tartunk attól, hogy a malmok jelentős része leáll. Vagy ha ezt nem teszik, akkor közvetett eszközökkel igyekeznek az élethez való jogukat biztosítani. Így például valószínűnek látszik, hogy a legtöbb malom örlés helyett búzát igyekszik majd venni és a liszteladást fogja forszírozni, mert a lisztárakat nem maximalja a kormány.

Ki kapja meg a révjogot a Dunán a baja-bátaszéki hid mentén?

Jelentettük már, hogy a bajai közigazgatási hatóság az érdekeltek bevonásával Ács János kérelmére a dunai komp engedélyezésére megtartotta a közigazgatási bejárást. Ács János a révjogot nem a MFTR állomásával szemben, hanem a bátaszéki hid mellett kérte a kiépítendő baja-bátaszéki műút folytatásaként Beadványában még arra is utalt, hogy amint Baja városa megcsináltatja a maga műútját, az esetben ő minden kártérítési igény nélkül megszünteti a saját révét és kompjáratát.

A közigazgatási bejáráson részt vett dr. Reiser Antal gazdasági tanácsnok, Gramling Tibor aljegyző Baja város képviselőjében, Bencze Béla műszaki tanácsos az államépítészeti hivatal, Apor Kálmán kir. mérnök a kir. folyamtermékek hivatal képviselőjében, dr. Nyáry Béla, a kalocsai érsekuralom ügyésze és Emst Antal érsekuralom főmérnök, Bajaszentiván képviselőjében pedig Mándics Mihály megbízott községi vezető jegyző és Sámán Jakab községi bíró.

Nem jelent meg a meghívás ellenére

a kir. kulturmérnöki hivatal, a városi mérnöki hivatal, mert beteg Horváth Béla műszaki tanácsos és nem jelent meg a vasuti és hajózási felügyelőség, valamint nem képviseltették magukat Szeremle, Bátaszék, Alsónyék stb. községek.

A bejárást során konstatálták, hogy ez a hatóságilag engedélyezett komp-járat nemcsak a kocsis és autós, általában jármű forgalmat bonyolítaná le, hanem a személyforgalmat is a két part között, így különösen a Duna tulsó partjára irányuló fürdőzők forgalmát is, amihez ilyen kompnek joga is van.

Dr. Nyáry Béla volt orsz. gyűl. képviselő, uradalmi ügyész tiltakozott az engedély megadása ellen, mert az uradalom, mint a Duna tulsó partjának tulajdonosa, nem fogja a révkikötési jogot megadni. Az uradalom egyébként maga is kért kompjáratra engedélyt, jelentette be az uradalom képviselőjében dr. Nyáry Béla, aki utalt arra is, hogy már 1869 óta van az érsekuralomnak révjoga a Duna tulsó partján Baja alatt. Felmerült az az ellenkezés, mi lenne, ha Baja városa is

Zeiss-Ikon fényképezőgépek és eszközök gyári lerakata, továbbá az ajándékfényképezőgépek ingyen kaphatók a Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

megtagadná az érsekuralalmi kompnak az innesső parton a kikötést. Ez az uradalmi rév egyébként is magánrév: csak az uradalom szolgálatára áll és idegeneket szivességből — de persze díjért — szállít át a két part között.

Erre az uradalom képviselőjében dr. Nyáry előadta, hogy az uradalmi révész díjskáláját még néhai Weisz Nándor polgármesterhelyettes állapította meg. Mindjárt kint, hogy ez érvénytelen, mert a kereskedelemügyi miniszternek a hatáskörébe tartozik annak megállapítása.

Konstatálták egyébként azt is, hogy a vízjogi törvény egyik pontja szerint a partulajdonos köteles túrni a hatóságilag kiadott révjogot és kompkikötést.

Ezután felvették a jegyzőkönyvet s az egész ügyet elbírálás s az engedély

megadása, vagy megtagadása végett áttették a polgármesteri hivatalhoz.

Valahogyan úgy érezzük, méltánytalan eljárás volna meg nem adni Ács Jánosnak a révjogot már csak rekompensáció címén is, amiért rajta kívül álló okból — miután a Kamarás Dunában nincs víz — a strandfürdőjével minden évben leég. De egyébként is az a helyes, ha inkább egy bajai lakoson segítenek s adnak neki existenciát, mint a kalocsai érsekuralalmon, amely bizonyára nem szorult erre a révjogra. Az érsekuralalom, ha akarja fenn tarthatja tovább is a maga egyéni használatára saját rév-ét, ha azonban Ács János, mint leendő új révengedélyes vállalja az érsekuralalmi révészkedést a mostani feltételek mellett, akkor az uradalmi rév be is szüntethető.

Az új csöves tengeri is megjelent a piacon. Tíz pengőért adták mázsánként.

A mai hetipiactulástól nagyszámú volt. A haldokló kánikula végén szinte megrohanták a tanyaiak és a falusiak a városi piacot. Különösen sok gabona került a piacra, rengeteg kocsirakomány érkezett a tanyákról, de a nagymérvű kínálattal szemben meg lehetős kereslet is alakult ki. Az amerikai rossz termésről érkező kedvezőtlen hírek hatása alatt az árak némileg javultak: a rozs áránál 1 pengő az emelkedés, hasonlóan az árpánál is. Ujdonságként megjelent a piacon az

„érett” csöves tengeri, mázsánként 10 pengőért adták, de nem sokat vettek belőle a kereskedők. A malmok és hízalók meg éppen nem vették, mert ez a kukorica olyan még most kiérett állapotban, hogy elvása a sertés fogát. Mégis megemlítésre méltó körülmény, hogy az új csöves tengeri szintén bevonult a bajai gabonapiacra.

Az árak a következők: buza 14—14 50, rozs 8 50, árpa 12, zab 12, tengeri 13 50, 14 pengő.

Dr. Miskolczy Dezső egyetemi magántanárt a szegedi egyetem nyilvános rendkívüli tanárává nevezték ki az elme és ideggyógyászati tanszékre.

A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Miskolczy Dezső dr. egyetemi magántanárt, a budapesti m. kir. Pázmány Péter tudományegyetem tanársegédét a szegedi m. kir. József tudományegyetem tisedésében levő elme- és ideggyógyászati tanszékére egyetemi nyilvános rendkívüli tanárrá nevezte ki.

Dr. Miskolczy Dezső bajai fiú, az édesapja ma is itt él Baján. Testvérei is művészi foglalkozásuknak: az egyik igen jónevű építész, a másik pedig országos nevű festőművész.

Miskolczy Dezső dr. 3—4 évvel ez-

előtt a városi tisztifőorvosi hivatal által rendezett egészségügyi ismeretterjesztő előadások sorozatában igen népszerű előadást tartott a városi háza közgyűlési termében az idegbetegségekről. Az idén tavasszal habilitálták egyetemi magántanárrá s mostanáig a Schaffner-klinika asszisztense volt. Évekkel ezelőtt külföldön folytatott orvosodományi tanulmányokat: így Spanyolországban, Madridban tanulmányozta az agyszövetet. Jeles orvosi szakiró, aki úgy a hazai, mint a külföldi orvosi szaklapoknak a munkatársa.

Visszatért a kánikula.

Az augusztusvégi rekkenő melegben egész Baja igyekszik pótolni a nyár elvesztett örömeit.

A kánikula, a zavartalan rekkenő hőség az utolsó pillanatban nagy kétséssel mégis csak megérkezett Bajára. Heteken át reménytelenül várták az igazi tartós nyári meleget az evezősök ezrei, a kirándulók, fürdőzők, a nyári vendéglők és mindazok, akiknek a nyári szezon ad kenyeret, mint a fagyaltosok stb. — és most augusztus végén, amikor már elreptültek Bajáról a nyaralók s a fecskék is a hosszú utra trenirozzák magukat s szomorú sóhajjal könyvelték el, hogy a hűvös nyárból belépünk a még hűvösebb őszbe, egyszerre kiderült az idő és kánikulai forróság öntötte el az országot.

És hozzá kapóra jött a víz is: hetek óta hatalmas áradás duzzasztja meg a Dunát és ami a fő, a Kamarás

Dunát, úgy hogy a bajai fürdőzőknek nem kell a messzi Dunára gyalog, kocsin, autón, vagy autóbusszon történiük, ott motorossal átevíckélniük a Duna tulsó partjára, — most mindezt az élvezetet nyújtja a Kamarás-Duna, illetve ott is Ács János nagyszerű, kényelmes strandfürdő telepe, mert itt csak 50 fillérbe kerül az egész délutáni kirándulás, míg a dunai kirándulás közel a duplájába kerül.

A kánikula a múlt hét elején kezdődött s azóta a hőség, ha nem is emelkedik újabb rekordra, de változatlanul kitart, sőt már 30—32 fok Celsiusra is felszökött a hőmérséklet Baján. A rekkenő forróságban természetesen ismét felvitt a nyári élet a Kamarás-Dunán, a Dunán és a dunai

strandokon megcsappant a fürdőforgalom, mert a hatalmas víz elöntötte a tulsó parti partokat s nincs hol vetközni. A mostani gyönyörű augusztusvégi napokon ismét kivonul a Sugovicára az egész bajai csónakra s a fürdőzők száza, sőt ezrei lepik el az Ács strandot, a Vénusz-dombot és az ingyenes fürdőt, valamint a Kamarás-Duna mindkét partját.

A szabadfürdők is mindennap zsúfolva vannak. A szabadstrandokon, a szegény emberek üdülőhelyein meg erősített életbiztonsági szolgálatot kell tartania a rendőrségnek, mert a hatalmas vízállású Kamarás-Dunán meglehetősen veszélyes az uszás.

Az utóbbi 8—10 nap során végre jó napjuk volt a nyári vendéglősöknek is, akiknek ezen a nyáron bizony elég sűrűn szedték a pénzt. Júliusban és augusztus elején a legtöbb vasárnap esős, hűvös volt és azt a veszteséget, amit ekkor szenvedtek, most már aligha tudják pótolni.

De nemcsak a nyári vendéglősök panaszkodnak, hanem a közönség is vesztesnek érzi magát a szokatlanul hűvös nyár miatt és most, a már ajándékszámba menő augusztusvégi szép napokon igyekeznek behozni a week-endzések és a kirándulások elmulasztott örömeit.

A mária-könnyei szenzáció.

Ráfeküdt a vasuti színekre egy bajai fiatal mészáros és halálra akarta magát gázoltatni a vonattal. — Fel akarta gyújtani a vodcai állomás épületét.

Kedden este 8 óra után Mária-könnyéről a vasuti állomás főnöke felhívta a mentőket és kérte, hogy azonnal menjenek ki, mert ott kint van Bárdos István 28 éves bajai mészáros és hentes, aki erővel a sínekre fekszik s öngyilkos akar lenni úgy, hogy a vonattal fel akarja magát koncoltatni.

Mikor az állomás személyzete megkísérelte eltávolítani, avval fenyegetőzött, hogy felgyújtja a vasuti állomás épületét.

A bajai mentők azonnal kimentek a helyszínre, ahol Bárdos Istvánt csakugyan a vasuti sínekben találták fekvő állapotban. A csendőrstől egy csendőrt kértek akinek a segítségével behozták Bajára szüleinek Mátéházi-ut 2.

szám alatti lakására. Előbb azonban a kórházba vitték, de nem vették fel, mert nem találtak rajta külsérelmi nyomokat. Mivel elmebeteg-gyanus volt, a kórház utasítására dr. Csörsz Károly egyetemi magántanárhoz, a közközház elmeosztályának főorvosához vitték, aki azonban nem utalta kórházba, mert elmebetegnek csak a tisztifőorvos küldhet kórházba a szülők kérésére.

Ezután szülei lakására vitték. Kint, hogy Bárdos István már többször csinált ilyen jeleneteket. A szüleitől kivette a vagyon részesét és azt elmulatta. Az apja szerint tegnap délután is be volt rugva s így randallérozott a vodcai állomáson.

Tanügyi élet.

Tájékoztató a Bajai Liszt Ferenc-Kör. áll. eng. zeneiskola második iskolaévéről.

1. A beiratást szept. 1., 2. és 3-án d. e. 8—12-ig tartjuk. A beiratáshoz a tanuló a szülő v. gyám kíséretében jelenjen meg.

Beiratási díj: Köri tagok gyermekeinek 5 pengő, nem tagok gyermekeinek 10 pengő, amely a beiratáskor fizetendő. Évi fenntartási díj 10 pengő.

2. A tanítási díj: a) a zongoraszakon 4-es csoportban évi 100 P, 2-es csoportban 200 P, b) hegedűszakon 4-es csoportban 100 P, 2-es csoportban 200 P, c) a gordonkaszakon (cselló) 4-es csoportban 100 P, 2-es csoportban 200 P, d) a magánének szakon 4-es csoportban 100 P, 2-es csoportban 200 P, e) a fúvóhangszerszakon 4-es csoportban 60 P, 2-es csoportban 120 P. Ez utóbbi három szak csak a 6-7 éves korú gyermekek részére nyílik meg.

Az évi egységes tanítási díj 10 havi egyenlő részletben és minden hó 5-ig előre fizetendő és az egész évre kötelező.

II. A mellékszakokon a tanítás a főtanfolyamok növendékeinek díjtalan.

Felvétel. Felveszünk most kezdő és már haladó növendékeket.

3. A zongora-, hegedűszakon 8 éves kortól veszünk fel növendékeket. Kivételesen indokolt esetben 7 éves kortól is; a gordonkaszakon 10 éves kortól.

A magánének szakon nőknél a betöltött 16. év, férfiaknál a betöltött 17. év és fejlődésre alkalmas hang a feltétel.

A fúvóhangszerszakon 15 éven felüli fiukat veszünk fel.

Kezdő új növendékek hallási próbát tesznek.

Haladó új növendékek (kivéve a zeneiskolai bizonyítvánnyal rendelkezők) felvételi vizsgát tesznek, amelynek alapján osztjuk be megfelelő osztályokba. A felvételi vizsgát díjtalan és szeptember 4-én d. u. 2 órakor tartjuk meg.

4. A növendékek órarendjének besorolásánál figyelembe vesszük más iskolai elfoglaltságukat; alkalmazottaknál, vidékieknél másirányú elfoglaltságukat.

5. A zeneiskola célja: növendékeit szakszerű és művészeti zeneoktatásban részesíteni s azokat, akik hivatásos zenei pályára készülnek, az Orsz. M. Kir. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolában (Zeneakadémia) való magánvizsgálatra, vagy felvételi vizsgálatra előkészíteni.

6. Mindenre bővebb felvilágosítás nyerhető a zeneiskola igazgatói helyiségében (Haynald-u. 7.)

Az igazgatóság.

A bajai izr. polg. leányiskolában a javító-, pótló- és különbözeti vizsgák f. hó 31-én d. e. fél 10 órakor lesznek. — Pótblátások szept. 1-én és 2-án d. e. 9-től 11-ig. A tanév ünnepei megnyitása szept. 3-án d. e. 10 órakor, amelyen érdeklődőt szívesen látunk.

Igazgatóság.

— Tánckörök. A Laky tánckörök az Ipartestület nagyerőműjében augusztus hó 31-én, vasárnap este 8 órai kezdettel ismét megnyílik. Beiratkozások a tánc-tanfolyamra megkezdődtek.

Bécsi gázgyári diókokszt
Pécsi tojásszén (bulett)

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője

Schön és Bajai, Baja.

Telefon 26.

Hajnaid ucca 13.

Bécsi vásár 1930. szeptember 7-13. (Rotundában szeptember 14-ig.)

Külön kiállítások:

Prémdivat-szalón (Cipő- és bőrvásár) Butorvásár. Reklámkiállítás „Keresztény művészet”-kiállítás.

NEMZETKÖZI RÁDIÓKIÁLLÍTÁS.

Vas-és patentbutorvásár (Irodai kiállítás) Élelmiszerek és élvezeti cikkek kiállítása (Építészeti és utépféltési kiállítás) technikai újdonságok és találmányok (Francia, görög és hindu gyűjteményes kiállítások) Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási kiállítás a III. osztrák állatvásárral együtt.

Vizum nélkül, vásárgazolvánnyal és utlevéllel bárki szabadon átlépheti az osztrák határt. Cseh útutazóvizum nem szükséges. Jelentős menetdíjkezdmények a magyar, a cseh és osztrák vasutakon, a Dunán, valamint a légitársaságokban.

Vásárgazolványt (d 5—P) és mindennemű felvilágosítást készségesen ad a

WIENER MESSE A G. WIEN VII,

valamint — a leipzig-i őszi vásár alatt — a Wiener Messe tudakozótirodaja (Anskunftsstelle, Österr. Meashaus Leipzig), továbbá az alább felsorolt tiszteltetbeli megbízottak:

Máv. Hiv. Menetjegytiroda fiókja, Baja, Báró Eötvös-utca 7. szám.

1930/210

Az új ujlaki pala

MINŐSÉGE, GAZDASÁGOSÁGA
FELÜLMÚLHATATLAN
NAGYBÁTONY-UJLAKI
EGYESÜLT IPARMŰVEK RT.
BUDAPEST, VILMOS-CSAZÁR-UT. 32.

HIREK.

A népjóléti miniszter jelentést kért a bajai verhasmegbetegedésekről. A Független Magyarország tudósításai alapján a népjóléti miniszternek is tudomására jutott, hogy Baján több verhasmegbetegedés fordult elő. Erre a népjóléti miniszter táviratilag hívta fel Baja városi tisztviselőit, hogy sürgősen tegyen jelentést a bajai verhasmegbetegedésekről. Dr. Burtik Andor városi tisztviselő főorvosát azt jelentette, amit a Független Magyarország megírt, hogy a bajai járványkórház verhasbeteg osztályán ápolott diszenterias betegek között egyetlen bajai beteg sincsen.

Cimadományozás. A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Vincze Frigyes dr. egyetemi magántanárnak, a Budapesti Kereskedelmi Akadémia igazgatójának, a felsőkereskedelmi iskolai királyi főigazgatói, Heinrich János dr. felsőkereskedelmi iskolai tanárnak, a Budapesti Kereskedelmi Akadémia igazgatóhelyettesének a felsőkereskedelmi igazgatói címet adományozta.

Az idén sem hosszabbítják meg az iskolák nyári szünidejét. Ismeretes, hogy több társadalmi egyesület, köztük a Szülők Szövetsége és a Balatoni Szövetség avval a kérelemmel fordult a közoktatásügyi miniszterhez, hogy az összes elemi és középiskolákban a nyári szünidőt szeptember 15-ig hosszabbítsák meg. A kultuszminiszter már a múlt évben is foglalkozott ezzel a kérdéssel, de az iskolai tanítás érdekében nem találta tejesíthetőnek az egyesületek kérését. A kultuskormány hasonló indokolással az idén sem hosszabbítja meg az iskolai szünidőt.

Két nappal később lesz a városnál a kisgyűlés és a közigazgatási bizottság ülése. Baja városi törvényhatósági kisgyűlése szeptemberi ülését nem 4-én, hanem 6-án tartja. A kisgyűlés tárgysorozatának összeállítása kezdetét vette. — A városi közigazgatási bizottság is ugyancsak két nappal később tartja ülését a főispán akadályoztatása miatt.

Áthelyezett görögkeleti lelkész. Dr. Dákits Mihály volt mohácsi görögkeleti lelkészt Mohácsról a pestmegyei Lőrén községbe helyezték, ahova most költözik.

Megmérgezte magát a kaszárnya előtt. Az éjjel negyed 11 órakor a Kölesey Ferenc utcában a kaszárnya előtt összeesett Tokodi Jánosné 21 éves elvált asszony. A kihívott mentők megállapították, hogy az asszony valami mérget ihatott s attól lett rosszul, mert mellette egy törött üveget s kupakját találták meg. A kórházba szállították.

Epekő, vesekő- és hólyagkőbetegek, valamint azok, akik húgysavas sók túlzaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfira hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a **Ferenc József** víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó és ezért sérvbajoknál és prosztatabetegségeknél is ajánlják. A **Ferenc József** víz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Saját repülőgépén érkezett Budapestre Dorothy Mackail amerikai filmprimadonna. A világhírű amerikai beszélő-filmszínésznő pesti látogatásáról hoz érdekes képeket és riportot a Színházi Élet legújabb száma. Molnár Ferenc képekben és írásban számol be a „Hattyu” londoni jubileumi előadásáról. „Min nevet?” — a Színházi Élet érdekes új játéka. Ince Sándor „Barátságos arcot kérek” címen írt saját felvételeivel illusztrált cikket. Beszámol a „Viktória” berlini premierjéről. Rengeteg szép képen és olvasnivalón kívül a Színházi Élet új száma egy és három felvonásos szindarabot, 32 oldalas gyermekjátékot, köztart add mellékletül új számához. Egyes szám ára 1 pengő, negyed év előfizetési díja P 10 — Kiadóhivatal: Budapest, VI. Aradi-u. 8.

SVOBODA kályhát vásároljon Gyár: Budapest, Andrássy-ut. 14. Kapható: SCHEER Adolf és Fia Baján.

A tanonciskola harmadik főhivatású tanítója. A bajavárosi iparos és kereskedő tanonciskolában két évvel ezelőtt három főhivatású tanítói állást szervezett a városi törvényhatósági bizottság. Két állást már régebben betöltötték, de a ruházati szakosztály főhivatású tanítói állás betöltése maradt. Nemrégiben ismét kiírták erre a pályázatot még pedig úgy, hogy csak férfi pályázó vehet részt rajta. A választás értesítésünk szerint a hét végén lesz, amikor Bajára fog érkezni a főhivatású tanítói állás betöltése ügyében az iparoktatási főigazgató, aki elnökölni fog az iparos tanonciskola felügyelő bizottságának ezen főhivatású tanítói választó ülésén. Két pályázat érkezett be és pedig Jász Antal tanítóé és Schadt Béláné Gáspár Erzsébeté.

Elveszett retikül. Elveszett egy retikül. A rendőrség felszólítja a megtalálót, hogy szolgáltatassa be törvényes jogkövetkezmények terhe mellett a rendőrkapitányságra.

Rádió

Szerda, augusztus 27.

- 3:00: Piaci árak és árfolyamhírek.
- 4:00: Szádeczky-Kardos Lajos felolvasása.
- 4:45: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.
- 5:00: Gramofonhangverseny.
- 5:35: Kertész József novellái.
- 6:00: A Székesfehérvári Zenekar hangversenye.
- 7:20: Halász Gyula felolvasása.
- 7:50: Hangverseny.
- 9:20: Mocsányi László és Lakos Tibor zenehumoristák hangversenye.
- Utána: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.
- Majd: Toll Árpád és cigányzenekarának hangversenye.

Annyit kap, amennyit vásárol,

50 kg-os plombált zsákokban vesz

la gázgyári diókokszot, tojásszenet, porosz-szenet, aprított tűzfát, kovács-szenet, retorta bükkszenet

a legolcsóbb áron, kedvező részletfizetés mellett.

VIDOR JÓZSEF és FIJA
szénnagykereskedők bajai kirendeltségénél.

Telefon 266. Szent István-tér 7. Telefon 266.

Nyílttér.

E rovatban közölte nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nyílt levél dr. Mamuzsits József urhoz, a Bajai Ujság szerkesztőjéhez.

Tisztelt Szerkesztő Ur! A Bajai Ujság vasárnapi számában Ön különös támadást intézett a keresztény magyar feltámadás egyik legintranszigenőbb vezére: a hadügyminiszter ellen, annak szabadkirályválasztó nyilatkozata miatt.

Nem térek ki a kérdés történelmi jelentőségére, amely szerint a régi Magyarországot csakis a magyar faj összetartó ereje fogja visszaszerezhetni, amely közdelemben bennünket magyarokat nem szabad, hogy közjogi kérdések szétválasszanak, (és ez természetesen áll a miniszter urakra is) hanem szigorúan helyi szempontból kerdezem az illusztris cikkirő urtól:

miért nem mondotta meg véleményét korábban s miért nem volt szerencsém cikkeihez akkor, amikor a Bajai Ujság keretén belül csak magam voltam legitimista és miért nem volt szerencsém a legitimista pártban?

De legfőképpen azt kérem számon a Szerkesztő Urtól, miért volt tántoríthatatlan híve dr. Krudy Ferencnek, Baja város erősekező szabadkirályválasztó főispánjának s az akkori szabadkirályválasztó kamarillának?

Miért volt híve a mostani és az akkori kormánynak és annak idején miért írta alá a Gömbös, mint választási diktátor által vezetett képviselőválasztás jelölő íveit, akkor, amidőn annak a választásnak főcélja a legitimisták letörése volt?

Helyreigazitásképpen még csak azt, hogy az országban és különösen Baján sokkal több a szabadkirályválasztó, mint a legitimista (a közömbösöket és a köztársaságjait leszámítva), de csak azért, mivel a kormány szabadkirályválasztó; — vagy ezt hiszik felőle.

A jövőben a legitimisták, — külö-

nösen Baján — abban az arányban fognak szaporodni, amely arányban majd megnyilatkozik a kormány legitimizmusa.

Hogy azután így lesz-e vagy úgy lesz, az titok.

És éppen ezt szeretnék a közpönyegforgatók eltálatni.

Dr. Boróczy Kálmán
a bajai volt legitimista párt elnöke.

Egy 4 szobából és mellékhelyiségekkel álló

LAKÁS

a Szent István-téren NOVEMBER 1-RE KIADÓ.

Közlelbbi felvilágosítást ad: Magyar Általános Takarékpénztár Ftókjá.

Egy 200 köbcentiméteres PUCH gyártmányu

motorkerékpár

olcsón eladó. Cim: Szent Antal-u. 43.

Mátyás király-tér 10. szám alatt

egy 3 szobás lakás

(Dr. Móder-féle.) előszobával és összes mellékhelyiségekkel, valamint egy

üzlethelyiség,

mely áll egy utcai és egy udvari helyiségből, azonnali beköltözhetéssel

k-i-a-d-ó.

Érdeklődni lehet: Herschkovits Izidor-nál, Nagybaracska. Telefon 7. A kulcs dr. Sándor Imre ügyvéd urnál van.

Tanuló felvétetik
a Corvin-nyomdában.

PRIMA gázgyári diókoksz, porosz diókoksz és porosz szobafűtési szenet

nagyban és kicsinyben
leplombált zsákokban

a legelőnyösebb árban, kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Grünhut és Társa

BAJA Telefon: 160, 111, 234.

U-F-A-N-T-I-A

Augusztus hó 27-án, szerdán d. u. 6 és este fél 9 órai kezdettel

A német filmgyártás legnagyobb szabásu filmje

S O S árulás
Tripoliszban

dráma 10 felvonásban. Fősz.: Liane Haid, Alfonz Fryland és Gina Manes.
Kísérő filmje:

Leánykám Angyalkám!

Mindnydjunk filmje 7 felv. Cimszerepben: Priscilla Moran.
Híradók.

ETERNIT Művek Budapest-Nyergesújfalu

ETERNIT
anyagok
raktára és eladása.

Tetőfedések
vállalása.

ETERNIT ÜDVAR BUDAPESTI-UT TELEFON 290.

BAJA,

BUDAPESTI-UT
TELEFON 290.

„CSEPEL” kerékpárok főlerakata

BSA Sarolea motorkerékpárok
varrógépek — számológépek.
REMINGTON írógépek.
Fegyver-, lőszer-, lőporárusítás.
Szakszerű javítóműhely.

Horváth Vilmos

BAJA, VÖRÖSMARTY UTCA 6. SZ.

Autó, Motorkerékpár, Motorcsónak és Stabil- motor-tulajdonosok figyelmébe!

Ajánlják nemcsak magánosok, de többek között: Bugatti, Puch-
művek R. T. Hupmobile, Steyrművek, Norton, Ford, Indián,
Ariel-Morgan-Velo-
cette, Magyarország
vezérképviselői is a
felsőolaj használatát. Ismertetőt, illetve katalógust díjmentesen
küld a „Wing Oil” Baja és környéke képviselője

Wing Oil

Fränkel Ignác, Baja

Mechanikai műhely. Bpesti-út 16. sz. Raktár.

Ajtóvédő

fürdőszobabutor és klozetülés celluloidból

Polgár Gyula Türr István-u. 5. sz. Tel. 234

A valódi Hatschek-féle

Eternit

Pala és cső

Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:

GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210

Az egész életben hű barát

SINGER
VARRÓGÉP.

*Kezvező fizetési feltételek
Macsóny havi részletek.*

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Saját gyártmányu
tők és uborkagyalu
prima minőségben, olcsón
kapható

Ury Pál Fiai

Telefon 280. Alapítás 1895.

Baján a Belvárosban, Pázmány utca, az
Ertl-féle kert mellett ujonnan épült,
adómentes, 3 szobás

családi ház

hall és összes mellékkeliségekkel együtt
szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést Mikoleczky Ferenc,
Petőfi Sándor-utca 43.

Saját gyártmányu
**lőszorpaszirsziták,
paszirteknők**
olcsón kapható

UTRYNÁL.

Erzsébet kir. né. u. 38. Tel. 280.

Értesítés!

Értesítem a n. é. közönséget és jó
barátainkat, hogy 5 napi távollét után
üzletem vezetését újra átvettem és a
konyhát, úgy mind eddig is, anyámmal
együtt vezetem. Amikor ezt a mélyen
tisztelt közönséggel tudatom, ígérem
együttal, hogy a legjobb dolgokat sü-
töm és főzöm. A legolcsóbb árakban
elvállalok eljegyzéseket és keresztelése-
ket. Tekintse megkirakatunkat.

Kiváló tisztelettel

Goldberger Sándor
Prohászka-utca 3.

Aug. 25-től aug. 31-ig.
reggel fél 8 óráig

Dr. Makray László
Gyarmati Emil
gyógyszerész patikája tart

éjjeli szolgálatot

Az ügyeltes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Kényelmes tülösű személy-

Autó

helyi és vidéki turákra olcsón bérelhető
Balog Andornál, Baja, Árpád-utca 6
Telefon 342. sz.

Celluloid ajtóvédők.

Rendeléseket felvesz Polgár Gyula
Türr István-utca 5. Telefon 234.

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJOBBAK!

Keresztíhuros, páncéltökés, fekete
rövid, teljesen új

zongora

sürgősen eladó.
Ősz utca 1. szám alatt.

Lerakatok:

Wildmann Káimán, Dezső
Gara.

Liebhauser Lőrinc
Vaskút.

Erdős István
Érseksanád.

Kalmár Sámuel
Nemesnádudvar.

Wittner Márton
Bácsbokod.

Kovács János
Bátmonostor.